

5.20 Kabels en leidingen in de kern- en beschermingszone van een waterkering

<p>Kader</p> <p><i>Keur</i> Deze beleidsregel gaat over keurartikel 3.1 eerste lid onder b: <i>Zonder vergunning van het bestuur is het verboden gebruik te maken van de kern- en beschermingszones van een waterstaatswerk door, anders dan in overeenstemming met de functie, daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder werken of (opgaande hout-) beplantingen aan te brengen, of te hebben, dan wel aanwezige werken te slopen of te verwijderen en (hout)beplantingen te verwijderen.</i> Hieronder wordt ook verstaan het leggen van kabels en leidingen in de kern- en beschermingszone van een waterkering.</p> <p><i>Verklaring van een aantal begrippen</i> Het waterschap onderscheidt in het kader van deze beleidsregel een aantal groepen kabels en leidingen:</p> <p>Kabels: Onder kabels vallen voorzieningen voor het aanleggen, hebben en onderhouden van onder andere elektriciteits-, signaal en telecommunicatievoorzieningen.</p> <p>Mantelbuizen (drukloze leidingen): leidingen ter bescherming van (mediumvoerende) leidingen.</p> <p>Kleine (druk)leidingen: Kleine (druk)leidingen (kleiner of gelijk aan Ø 110 mm en een inwendige druk lager en/of gelijk aan 10 Bar) zijn onder andere vrijval rioleringen, drainage, mantelbuizen en kleine industriële leidingen.</p> <p>Grote (druk)leidingen: Grote (druk)leidingen (groter dan Ø 110 mm en/of een inwendige druk hoger dan 10 Bar) zijn onder andere water- en gasleidingen, drukrioleringen, stadsverwarming en industriële leidingen, maar ook kabels en leidingen welke onderdeel uitmaken van het hoofdtransportnet. Met name de voorzieningen voor de hoofdtransportnetten worden veelal gezien als kapitaalintensieve werken voor een periode van 50 jaar of meer en/of zijn in de toekomst moeilijk aan te passen. Daarom zijn hiervoor specifieke toetsingscriteria van toepassing.</p> <p>Er wordt in deze beleidsregel onderscheid gemaakt tussen: kabels en leidingen die parallel aan de waterkering in de kern- en beschermingszone van een waterkering worden aangebracht en kabels en leidingen die een waterkering kruisen.</p> <p><i>Voor welke waterkeringen geldt deze beleidsregel?</i> Deze beleidsregel is van toepassing op alle waterkeringen binnen het beheersgebied van Waterschap Rivierenland.</p> <p><i>Raakvlakken met ander beleid</i> Voor het maken van niet-dijkkruisende huisaansluitingen op het elektriciteits-,gas-,water-, riool-, en telecommunicatienet voor huizen die in de kern- en beschermingszone van een waterkering liggen, geldt een algemene regel (zie bijlage 1, nr. 24).</p>
<p>Doel van de beleidsregel</p> <p>Het doel van deze beleidsregel is het beschermen van de functie van waterkeringen als onderdeel van het totale waterstaatkundige systeem. Bij het aanbrengen van kabels en leidingen in de kern- en beschermingszone van een waterkering is het voornamelijk van belang dat de waterkerende functie van de waterkering is gegarandeerd.</p>
<p>Toelichting op de beleidsregel</p>

De aanleg en de aanwezigheid van kabels en leidingen kan de waterkerende functie van de waterkering aantasten. Waterschap Rivierenland is daarom terughoudend in het toestaan van kabels en leidingen binnen de kernzone en de beschermingszone van de waterkering. Het waterschap hanteert de 'nee, tenzij'-benadering bij het toetsen van watervergunningaanvragen.

Waterkerende functie

Schade aan leidingen komt regelmatig voor. Dit kan grote gevolgen hebben voor de stabiliteit van de waterkering.

Schade aan de waterkering door verweking of explosie moet worden voorkomen door de leidingen die dit effect kunnen veroorzaken en die niet noodzakelijk in de kern- of beschermingszone moeten liggen, buiten die zones aan te leggen.

Kruisingen van leidingen met de waterkering verdienen aparte aandacht. Een leiding die de waterkering kruist, vormt als het ware een tunnel (kwelweg) door of onder de waterkering. Daarom moeten deze kruisingen zo aangelegd worden, dat het risico van falen (van zowel de dijk als de leiding) zo klein mogelijk wordt.

Drainage

Voor de ontwatering van landbouw- of andere percelen, kan het soms wenselijk zijn drainage aan te leggen. Drainage binnen het leggerprofiel van de waterkering verhoogt echter het risico op aantrekken van kwelwater. Soms kan drainage waterstaatkundig voordelig zijn, als het de afvoer van spanningswater uit de waterkering bevordert, of als het voorkomt dat hemelwater zich ophoopt tussen de waterkering en een aanberming tegen de waterkering. Voor het aanbrengen en hebben van drainage wordt daarom alleen watervergunning verleend als er waterstaatkundig geen negatieve effecten ontstaan.

Toetsingscriteria

Aanvragen worden aan de algemene toetsingscriteria getoetst.

Daarnaast gelden de volgende bijzondere toetsingscriteria:

1. Het ontwerp, de aanleg en het beheer van leidingen in en nabij waterkeringen moet uitgevoerd worden zoals in de NEN 3650-serie is aangegeven.
2. Als de situatie dat toestaat moeten kabels en leidingen buiten de kern- en de beschermingszones worden gehouden (nee-tenzij principe). Als de gelegenheid zich voordoet, moeten de kabels en leidingen verlegd worden naar een tracé buiten de kern- en beschermingszone.
3. Bestaande tracés in de kern- en beschermingszone van waterkeringen kunnen benut blijven en eventueel uitgebreid wanneer:
 - de veiligheid van de waterkering door de aanleg voldoende gewaarborgd blijft en
 - wijziging van het bestaande tracé niet in verhouding staat tot het effect wat die wijziging heeft op de veiligheid van de waterkering;Ook wanneer er voldoende overhoogte ten opzichte van het leggerprofiel is, kan een bestaand tracé benut blijven en/of uitgebreid worden.
4. De stabiliteit van de waterkering moet tijdens en na de uitvoering van kabel- en leidingwerkzaamheden worden gegarandeerd.
5. Kabels en leidingen mogen geen negatieve invloed hebben (ook niet bij falen) op al aanwezige kabels en leidingen.

6. Kruisingen van de waterkering met kabels en leidingen door middel van de zogenaamde HDD-techniek (horizontaal gestuurde boring) zijn alleen toegestaan als uit grondonderzoeken, kwelwegberekeningen en sterkteberekeningen volgens de NEN 3650-serie blijkt dat de waterkerende functie van de waterkering gegarandeerd blijft.
7. De zogenaamde "rakettechniek" is binnen de kern- en beschermingszone van de waterkering niet toegestaan
8. Bij sleufloze technieken moet een sterkte- en muddrukberekening worden uitgevoerd. Deze berekening moet gebaseerd zijn op in de buurt van de aanleglocatie uitgevoerd grondmechanisch en hydrologisch onderzoek en/of lokaal bekende parameters en dient door het waterschap goedgekeurd te worden.
9. Bij grote (druk)leidingen moet bij een open ontgraving ook een sterkteberekening uitgevoerd worden.
10. De toepassing van mantelbuizen parallel aan de waterkering wordt alleen toegestaan bij situaties waar het volgens de NEN 3650-serie noodzakelijk is. De mantelbuis moet dan buiten het leggerprofiel gelegd worden.
11. Leidingen waardoor als gevolg van falen een verweking- en/of explosiekrater kan ontstaan, moeten volledig buiten het leggerprofiel van de waterkering (incl. bijbehorende veiligheidszone) aangelegd worden.

Kruisingen

12. Kruisingen van kabels en leidingen met waterkeringen moeten de waterkering haaks kruisen. Daarbij moet de leidingkruising door middel van een open ontgraving aangelegd worden.
13. Toepassing van mantelbuizen bij dijk kruisingen is alleen toegestaan als dit voor de stabiliteit van de waterkering nodig is en wanneer sprake is van glasvezelverbindingen of bundeling van een groot aantal kabels. Hierbij worden speciale eisen gesteld aan mantelbuizen, afdichtingen en voorzieningen daarvan conform NEN 3650-serie.
14. Een leidingkruising moet zodanig ontworpen en aangelegd worden dat:
 - a. de leiding als één stuk binnen de kern- en beschermingszones aangelegd wordt, en;
 - b. bij een sleufloze techniek de leiding (in het horizontale vlak) 5 meter uit een eerder aangebrachte leiding komt te liggen, en;
 - c. bij een horizontaal gestuurde boring het tracé van de leiding onder de hele kern- en beschermingszone minimaal 10 meter beneden het maaiveld ligt en 5 meter beneden dijktechnisch aangebrachte constructies, tenzij conform de NEN 3650-serie hiervan kan worden afgeweken.
15. Een leidingkruising dient drukloos gemaakt en afgesloten kunnen worden. Afsluiters dienen aan de binnendijkse en de buitendijkse zijde geplaatst te worden en dienen ook tijdens hoogwaterperiodes bereikbaar en bedienbaar zijn.
16. Er wordt geen watervergunning verleend om binnen de kernzone een aftakking en/of aansluiting te maken van een dijk kruisende kabel of leiding.

Diversen

17. Kabels en leidingen die gezien worden als een kapitaalintensief werk, met een levensduur van 50 jaar of meer, en/of in de toekomst moeilijk zijn aan te passen (bijv. grote drukleidingen of hoogspanningstracés) en waarvoor geen alternatief tracé beschikbaar is, mogen ter plaatse van de kruin aangelegd worden. Wel dienen deze aangelegd te worden boven het Maatgevend Hoog Water (incl. eventuele veiligheidszone) zoals behoort bij het profiel van vrije ruimte

18. Voor de aanleg van lokale voorzieningen van het openbare verlichtingsnet in en nabij de binnenkruinlijn van de waterkering wordt een watervergunning verleend als de voorzieningen vanwege de verkeersveiligheid noodzakelijk zijn en er verlichtingtechnisch geen alternatief is. Dergelijke voorzieningen zijn in de buitenkruinlijn niet toegestaan.
19. Voor het aanbrengen en hebben van drainage binnen de kern- of beschermingszone wordt alleen een watervergunning verleend wanneer er waterstaatkundig geen negatieve effecten ontstaan.